

Periaatteet kaupungin omistamilla maa-alueilla tapahtuvaa alkoholin anniskelua varten annettaviin maanomistajan suostumuksiin

Kiinteistöjohtaja Lauri Lytsy Maaomaisuuden hallintapalvelujen tukipalvelut

Johdanto

Alkoholin anniskeluoikeuksia myönnettäessä tarvitaan maanomistajan suostumus. Anniskeluoikeuksia koskevat lupahakemukset käsittelee ja luvat myöntää Itä-Suomen aluehallintovirasto, joka on asiassa myös valvontaviranomainen. Kuopion kaupungin omistamien maa-alueiden osalta maanomistajan suostumukset anniskeluun myöntää kaupunkiympäristön palvelualue.

Alkoholilain muutoksen myötä kiinnostus anniskeluoikeuksien vapauttamiseen on herännyt. Tiedusteluja ja anomuksia alkoholin anniskelusta on tullut mm. kävelykeskustaan ja kaupunginosatoreille. Tässä päätösesityksessä kaupunkirakennelautakunnalle esitetään hyväksyttäväksi määräaikaikaisesti voimassa olevat periaatteet, joiden perusteella maanomistajan suostumusta koskevat hakemukset voidaan ratkaista viranhaltijapäätöksentekona maaomaisuuden hallintapalveluissa.

Torisäännöt ohjaavat toimintaa toreilla. Kaupunkirakennelautakunta on hyväksynyt Kuopion kauppatorin ja satamatorin torisäännön 16.5.2018 § 96.

Taustaa

Kauppatorin ja satamatorin alueita koskee kaupungin ja Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys ry:n välinen maanvuokrasopimus, jonka kaupunkirakennelautakunta on hyväksynyt 20.11.2019 § 222. Sopimuksessa todetaan anniskelusta seuraavaa: *Kuopion kaupunki on antanut suostumuksen hakea torin viereistä Puijonkatua ja Kauppakatua anniskelualueeksi sekä torialuetta. Anniskelua saa olla vain kaupungin hyväksymissä tapahtumissa (sopimuksen tekohetkellä: Satoa Festival, Street Kuopio ja Joulun Loimu / Joulutori). Uudet anniskeluoikeutta tarvitsevat tapahtumat päätetään toritoimikunnassa. Kauppatorilla on kaksi puolikiinteää myyntipaikkaa, joissa on anniskeluoikeus.*

Kauppatorilla on kaksi puolikiinteää myyntipaikkaa, joilla on tällä hetkellä anniskeluoikeudet (Piazza ja Mualiman Napa). Lisäksi Salacavalalla on anniskeluoikeudet kiinteän toimitilansa yhteydessä. Torin viereisille Kauppakadulle ja Puijonkadulle on myönnetty maanomistajan suostumus anniskelua varten tiettyjen ruokapainotteisten tapahtumien ajaksi klo 22 saakka. Tämä liittyy edellä mainittuun Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys ry:n kanssa tekemään maanvuokrasopimukseen.

Ravintoloille on vuokrattu alueita katu- ja puistoalueita terassia varten. Näille on myönnetty maanomistajan suostumus anniskelua varten. Kaupungin vuokraamia terassialueita on Kuopiossa noin 20 kpl.

Alkoholilain muutoksen myötä kaupunki on antanut aluehallintovirastolle lausunnon terassien jatkoajasta siten, että kaupunki maanomistajana puoltaa anniskeluajan jatkoa ravintoloiden terasseille Kauppakadun varrella, Satamatorin läheisyydessä ja Peräniemen kasinolla sekä Tahkolla, mikäli muut jatkoajan kriteerit sen mahdollistavat 04:00 saakka.

Lausunnot

Laajan kokonaisnäkemysten saamiseksi kaupunkiympäristön palvelualue on pyytänyt lausuntoja eri viranomaistahoilta. Lausunnot on saatu poliisilta, Itä-Suomen aluehallintovirastolta, kaupungin sosiaalitoimesta, kaupungin hyvinvoinnin palvelualueen ehkäisevästä päihdetyöstä Kuopion Yrittäjät ry:ltä ja Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys ry:ltä.

Lausunnossa pyydettiin ottamaan kantaa seuraaviin asioihin:

- Onko nykyisiä anniskeluoikeuksia tarpeen muuttaa?
- Jos halutaan laajentaa niin minne, millä ehdoilla?
- Kaupunginosatorien ja puistoalueiden anniskeluoikeudet kesäravintoloille
- Koko perheen tapahtumat, millä ehdoilla?
- Hyödyt ja haitat?
- Voiko kaupungin strategiaa yhteensovittaa anniskeluoikeuksien laajentamiseen?

Saadut lausunnot ovat esityslistan viiteaineistona.

Poliisin lausunto:

Poliisin lausunnon mukaan nykyisiä anniskelun sallivia terassialueita on mahdollista ja jopa suotavaa muuttaa muiden isojen kaupunkien tapaan terassitilaa laajentamalla, jos tontilla on tilaa ja laajennus on turvallista toteuttaa.

Lausunnon mukaan poliisin näkökulmasta on huomioitava seuraavat seikat:

- pelastustiet on turvattava hälytysajoneuvoille
- alueen muut käyttötarkoitukset ja käyttäjät on huomioitava
- huoltoajolle on varmistettava esteetön kulku
- jalankulkijoiden liian kapeiden kohtaamisalueiden välttäminen (koronan tartuntariski)
- kevyen liikenteen toimivuus ml. mahdolliset pyöräilijät alueen välittömässä läheisyydessä
- katujen siivouksen tulee pysyä kohtuullisesti toteutettavana
- ympäristölle mahdollisesti aiheutuvat meluhaitat on minimoitava.

Poliisin lausunnon mukaan kaupunginosatorien ja puistoalueiden anniskelu-oikeudet kesäravintoloille tulisi toteuttaa tasapuolista kohtelua ja oikeudenmukaisuutta noudattaen, mutta huomioitava on myös mahdolliset aiheutettavat haitat välittömässä läheisyydessä oleville talojen asukkaille.

Lisäksi poliisin lausunnossa mm. kiinnitetään huomiota siihen, että puisto-alueiden osalta on kuitenkin huomioitava alueiden alkuperäinen ja tosiasiallinen käyttötarkoitus, joka liittyy ennen muuta virkistäytymiseen ja vapaa-ajatuotoiseen liikkumiseen. Poliisin mukaan tätä taustaa vasten pidempi-aikaisten anniskelu-oikeuksien myöntäminen em. alueille on ristiriidassa niiden alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa.

Lausunnossaan poliisi pitää koko perheen tapahtumia hyvinkin suositeltavina ja neidän toteutettaisiin päiväaikaan.

Itä-Suomen aluehallintoviraston lausunto:

Itä-Suomen aluehallintovirasto toteaa lausunnossaan, että anniskelutoimintaan liittyvät päätökset perustuvat alkoholilakiin, joka antaa laajat mahdollisuudet puuttua anniskelutoimintaan, koska lain tarkoitus on vähentää alkoholin aiheuttamia haittoja koko yhteiskunnalle. Lausuntoon on sisällytetty asiaan liittyviä alkoholilain kohtia. Lausunnon mukaan Kuopion kaupungilla on esimerkiksi maanomistajan roolissa mahdollisuus rajoittaa parhaaksi katsomallaan tavalla anniskelutoimintaa mm. anniskeluaikaan liittyvissä kysymyksissä. Lausunnossa todetaan, että Kuopion kaupunki onkin käyttänyt tätä mahdollisuutta esimerkiksi kauppatorin yhteydessä toimivien anniskeluravintoloiden ja tapahtumien yhteydessä ja että kokemukset esimerkiksi terrassin aukioloaikojen käytännöistä ovat olleet myönteisiä.

Itä-Suomen aluehallintoviraston lausunnon mukaan terassialueiden pinta-alan ja/tai asiakaspaikkamäärän laajentamisessa on hyvä huomioida mahdollisen laajentuneen toiminnan aiheuttamat lisävaatimukset esimerkiksi järjestyksenvalvonnalle, kulkuväylien riittävyydelle, wc-tiloille ja yleiselle viihtyvyydelle (melu ja muut mahdolliset häiriöt). Lausunnon mukaan koko perheen tapahtumissa lupaviranomainen saa alkoholilain mukaan määrätä anniskelulupa- tai anniskelualueeseen ja anniskeluaikaan liittyviä ehtoja ja rajoituksia valvonnan turvaamiseksi.

Itä-Suomen aluehallintoviraston mukaan Kuopion kaupungin strategiassa esiintyvät päätavoitteet "kasvava Kuopio" ja "hyvinvoiva Kuopio" voitaneen sovittaa yhteen. Lausunnon mukaan anniskeluluvanhaltijoiden toiminnan reunaehdot pohdittaessa nämä kaksi strategista linjausta ovat puntaroinnin kohteena. Lisäksi lausunnossa mm. pidetään hyödyllisenä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä muiden terveystieteiden ohjeiden ja määräysten huomioon ottamista. Kyseisten ohjeiden ja määräysten tavoitteena on rajoittaa tartuntatautilanteen kielteisiä vaikutuksia ravitsemisliikkeiden toiminnassa.

Sosiaalityön päällikön lausunto:

Kuopion kaupungin sosiaalityön päällikön lähettämässä lausunnossa todetaan sosiaalitoimen katsovan, että alkoholin anniskelu-oikeuksien valvonta kuuluu aluehallintoviraston alkoholitarkastajille. Lausunnossa todetaan edelleen, että alkoholitarkastajat pitävät huolta siitä, että järjestys säilyy ja alkoholin anniskelu tapahtuu asiallisesti.

Lausunnon mukaan koko perheen tapahtumissa anniskelusta tulisi pidättäytyä kokonaan. Alkoholin anniskelu ei ole tarpeen tapahtumien onnistumisen ja järjestämisen kanssa.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen ehkäisevän päihdetyön lausunto:

Lausunnon mukaan hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen ehkäisevän päihdetyön näkökulma terassien aukioloaikoihin ja laajenemiseen on, että Kuopion nykyinen terassien määrä on hyvä, jopa runsas, ja riittävä. Jos sitä halutaan kuitenkin laajentaa, on laajentaminen valvonnan ja ympäristölle kohdistuvien seurausten vuoksi parempi tehdä Helsingin tapaan perustamalla suurempi terassialue esimerkiksi torille, kuin hajauttaa terassit kaupunginosien torialueille tai puistoalueille. Lisäksi toimijoilla, jotka terasseja pyörittävät, tulee olla kokemusta ravintolatoiminnasta ja anniskelusta, jotta anniskelu erityisesti kesäaikaan pysyy hallinnassa.

Lausunnon mukaan ehkäisevän päihdetyön näkökulmasta anniskelun laajentamisen ja vapautumisen hyödyt koituvat elinkeinotoimijoille, kun taas haittoja alkoholin käytöstä ei ole tutkimusten mukaan vaikeaa osoittaa. Lausunnossa todetaan, että tutkimusten mukaan alkoholin saatavuuden helpottaminen lisää sen kulutusta, ja se puolestaan lisää alkoholista koituvia haittoja. Lausunnon mukaan Pohjois-Savossa on keskimääräistä enemmän alkoholikuolemien vuoksi menetettyjä elinvuosia ikäryhmässä 25 - 80 -vuotiaat. Pohjois-Savon luku on 4 523 koko maan keskiarvon ollessa 3 261. Lausunnon mukaan päihdeongelmien määrä on Kuopiossa viime vuosien aikana ollut nousussa.

Lausunnon mukaan kouluterveyskyselyssä 2019 on useita hälyttäviä signaaleja, jotka puoltavat tiukemman linjan ottamista päihteisiin suhtautumisessa. Lausunnossa todetaan kouluterveyskyselyyn viitaten, että kuopiolaiset nuoret hyväksyvät alkoholin juomisen humalaan saakka verrokki-kaupungeista useimmin. Tosi humalassa vähintään kerran kuussa olevien kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisten nuorten määrä on lausunnon mukaan kasvusuunnassa ja lukiolaisten pitkään laskussa ollut alkoholin käyttö on kääntynyt noususuuntaan. Lausunnon mukaan nuorten kokema haitta vanhempien liiallisesta alkoholinkäytöstä on niin ikään kasvusuunnassa.

Lausunnossa analysoidaan korona-ajan vaikutuksia suomalaisten alkoholinkäyttöön. Lausunnossa päädytään siihen oletukseen, että alkoholin kulutus on lisääntynyt sillä osalla väestöä, jolla aiemmin käyttö on esimerkiksi työelämän vaatimusten vuoksi pysynyt hallinnassa ja käyttö on nyt muuttunut suurkulutukseksi. Lausunnon mukaan ehkäisevän päihdetyön kanta on, että tätä suurkulutusta on parempi toteuttaa valvotusti ravintolassa tai terassilla, kuin kotona niin kuin nyt on tapahtunut, sillä alkoholin runsas nauttiminen kotona lisää mm. poliisin kotihälytystehtävien ja lastensuojeluilmoitusten määrää.

Lausunnon mukaan nykyisin Käypä hoito -suosituksessa arvioidaan, että alkoholin riskikäyttäjia on Suomessa noin 500 000 ja THL:n Päihdetilastollisen vuosikirjan (2015) mukaan alkoholin käyttö aiheutti arviolta noin 1,3 - 1,4 miljardin euron välittömät haittakustannukset suomalaiselle yhteiskunnalle vuonna 2013, ja lisäksi alkoholista aiheutuu suomalaiselle yhteiskunnalle yli 930 miljoonan euron välilliset kustannukset vuosittain THL:n arvion perusteella. Lausunnossa kehoitetaan pohtimaan, kuinka alkoholin tarjontaa ja saantia voidaan rajoittaa.

Lausunnossa todetaan, että keskustassa, ja erityisesti kaupungin puistoissa, liikkuu ja viettää aikaansa paljon lapsia, nuoria ja perheitä. Lausunnossa viitataan kaupungin strategiaan ja siihen, että Kuopiolla on tavoitteenaan olla paras paikka lapsille. Tästä johtuen kehoitetaan pohtimaan, että halutaanko alkoholi tuoda vahvemmin esiin lasten ja nuorten arkiympäristöön ja lisätä siten lasten kokemaa turvattomuuden tunnetta. Anniskeluun koko perheen tapahtumissa kaupungin ehkäisevä päihdetyö ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualue ottaa vahvasti kielteisen kannan ja linjaa lausunnossaan, että lasten ja nuorten suojaamista alkoholiin haittavaikutuksiltaan on Kuopiossa vahvistettava. Lausunnon mukaan korona-aikana kymmeniä tuhansia lapsia on Suomessa ollut kotona, jossa jollakin aikuisella on vakava päihdeongelma. Tästä syystä lausunnon mukaan hyvinvointia painottavan kaupungin on tärkeää tuoda esille toisenlaista aikuisuutta ja toisenlaisia malleja vapaa-ajanviettoon lapsille ja nuorille.

Lausunnossaan Kuopion ehkäisevä päihdetyö ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualue kannattavat ravintolatoimintaa ja elinkeinon harjoittamista. Lausunnossa toivotaan, että asiakkaita houkutellaan terasseille muutenkin kuin alkoholin avulla ja että anniskelun ohessa terassien yhteyteen tulee sosiaalista toimintaa, kulttuuria ja taidetta, stand-up tilaisuuksia, tietovisoja yms.

Lausunnon mukaan terveydellisten haittojen ohella alkoholin lisääntynyt kulutus keskustassa ja lähiöissä vaikuttaa turvallisuuteen sekä koettuun turvallisuudentunteeseen häiriökäyttäytymisen lisääntyessä. Lisäksi se vaikuttaa katuturvallisuusiindeksiin, joka Kuopion osalta on viime vuosina ollut suurten kaupunkien kärkijoukossa. Lausunnon mukaan Kuopiossa vain keskustan alue erottuu negatiivisesti katuturvallisuudessa, ja tämä johtuu poliisin mukaan siitä, että yöravintolat ja päihtyneiden aiheuttamat häiriötkin keskittyvät keskustaan. Lausunnossa todetaan poliisillekin olevan kuitenkin helpompaa valvoa yhtä aluetta ko. häiriöiden osalta, kuin hajautettua terassi/ravintola-aluetta.

Lausunnon lopuksi todetaan terassien ja vilkkaan keskustaelämän olevan julkisessa keskustelussa vetovoimatekijä ja osoitus kaupungin elinvoimaisuudesta ja vireydestä. Lausunnossa kuitenkin esitetään asiassa pohdittavaksi monipuolisesti kaupungin tavoitteita mm. hyvän elämän pääkaupungin, kasvatuksellisten viestien, puistojen käytön ja hyvän ajanviettotavan suhteen sekä alkoholin osuudesta niihin.

Kuopion Yrittäjät ry:n hallituksen lausunto:

Kuopion Yrittäjät ry kertoo lausunnossaan selvittäneensä asiaa mm. muutamalta ravintola-alan yrittäjältä. Lausunnossa todetaan, että saadun näkemyksen mukaan anniskelupaikkoja voisi hyvin lisätä Kuopion kaupungissa. Lausunnon mukaan anniskelutoiminta on hyvin valvottua ja vastuullista toimintaa ja sitä kaupungissa tekevät yrittäjät ovat koronan aiheuttamista toiminnan rajauksista johtuen hyvin ahtaalla. Kevytterassien tai isompimpien terassien salliminen liiketilojen läheisyydessä jalkakäytävillä ja kävelykaduilla olisi lausunnon mukaan yksi keino tukea kivijalkayrittäjien toimintaa. Kuopion yrittäjät muistuttaa, että terassilla ei ainoastaan nautita alkoholituotteita, vaan usein myös ruokaillaan.

Lausunnossaan Kuopion Yrittäjät ry viittaa Kuopion kaupungin strategiaan ja toteaa, että siinä puhutaan kilpailukykyisestä yrittäjyysympäristöstä, rohkeasta kaupunkikehityksestä, elinvoimaisesta kaupunkikeskustasta ja monimuotoisesta kaupunkikulttuurista. Lausunnossa todetaan, että tältä-

kin näkökulmalta ajateltuna anniskelun mahdollistaminen on suotavampaa elinkeinopolitiikkaa, kuin pääsääntöinen jyrkkä rajaaminen.

Lausunnossa mm. kerrotaan, että useissa suuremmissa kaupungeissa suunnitellaan parasta aikaa myös isompien "terassialueiden" perustamista. Lausunnon mukaan tällaisen suuremman terassin perustaminen esimerkiksi Kuopion torille tai Satamatorille, voisi aurinkoisena kesänä pelastaa usean ravintolan liiketoiminnan. Vähintään se tarjoaisi yrityksille mahdollisuuden työllistää henkilökuntaansa suhteellisen pienellä riskillä. Lausunnossa ehdotetaan, että nykytilanteesta johtuen toriterassipaikoille voisi tarjota ensin mahdollisuutta kaupungissa jo toimiville ravintolayrittäjille, ja vasta sen jälkeen uusille halukkaille. Kaupunginosatoreilla anniskelu voisi toimia kortteliravintolan etäanniskelupisteenä hienosti.

Kuopion Yrittäjät ry:n mielestä puistoalueilla anniskelun voisi sallia ainakin silloin, kun tapahtuman luonne sitä vaatii, esim. pienpanimotapahtuma tai vastaava Väinölänniemellä. Lausunnossa muistutetaan, että ensi kesä painottuu kotimaanmatkailuun, ja sallimalla anniskelun tämän tyyppisissä tapahtumissa tuetaan samalla matkailua kaupungissa.

Lausunnossa todetaan, että sallimalla tämän laatuisen toiminnan kaupunki samalla tukee ravintolaelinkeinoa ja vähentää syksyllä väistämättä tulevaa konkurssiin ajautuvien yritysten määrää. Samalla muistutetaan, että ravintolatoimialalla on mittava työllistävä vaikutus.

Kuopion Yrittäjät ry:n lausunnossa esitetään, että kaupunki suhtautuu myötämielisesti hankkeisiin ja osaltaan kiirehtii lausuntokierrosta (poliisi, pelastuslaitos, terveystoimisto). Lisäksi esitetään mm., että kaupunki poistaa vuokrat nykyisiltä toimijoilta ja antaa tilan uusille ilmaiseksi tukien näin omalta osaltaan koronasta toipuvia yrityksiä.

Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdistys ry:n lausunto

Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdistys ry:n lausunnossa todetaan, että anniskeluoikeuksia tulisi tarkastella uudestaan. Nykyisessä poikkeuksellisessa tilanteessa tulisi olla mahdollisuus kokeilla uusia toimintatapoja. Kokeilujakson jälkeen asioita olisi myös helpompi linjata ja muuttaa käytäntöjä saadun kokemuksen ja tiedon valossa.

Lausunnossa todetaan, että nykyisen torisäännön ja kaupunkirakennelautakunnan tekemien linjausten kauppatorilla toimii tällä hetkellä kolme ravintolaa, joilla on anniskeluoikeudet. Satamatorin lähiympäristössä anniskeluoikeudet ovat lausunnon mukaan vain kiinteissä tiloissa toimivilla ravintoloilla eli Cafe Satamalla ja Wanhalla Satamalla. Lisäksi anniskeluoikeuksia on lausunnon mukaan myönnetty näiden paikallisten toimijoiden lisäksi vain kaupungin kanssa yhdessä sovittuihin ruoka-, musiikki- tai urheiluteemaisiin yleisötapahtumiin.

Lausunnon mukaan kauppa- ja satamatorin ruokaravintoloilla ei ole tällä hetkellä anniskelulupia eikä niitä ole voimassa olevasta torisäännöstä johtuen myönnetty asiaa kyselleille. Anniskelusta tulee joka kesä tiedusteluja.

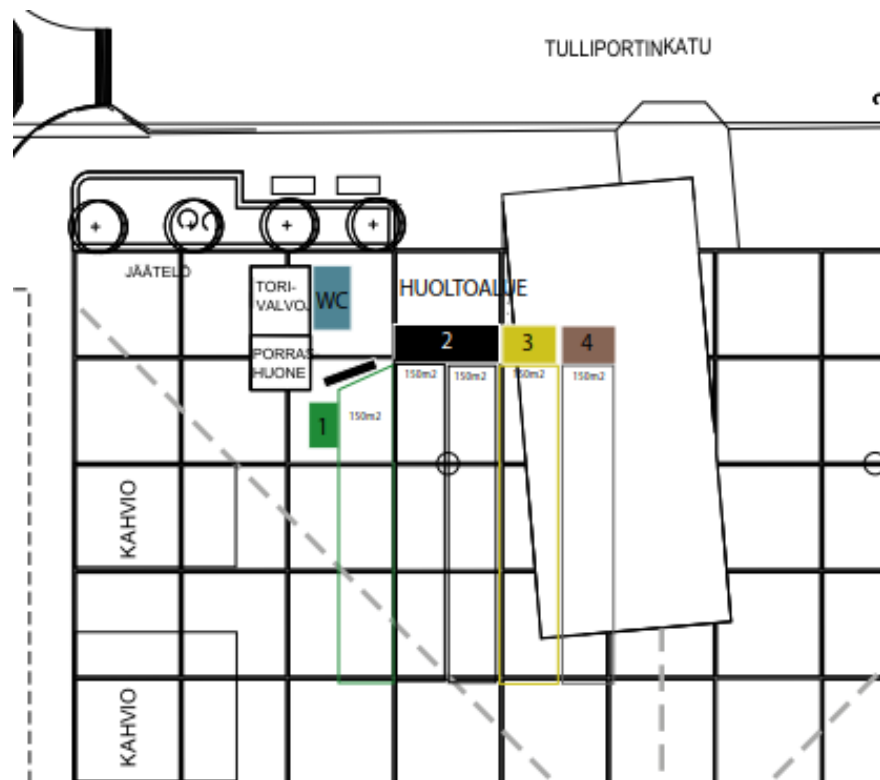
Nykyisessä poikkeuksellisissa olosuhteissa Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdistys ry katsoo anniskelun väliaikaisen laajentamisen mahdollistavan ja helpottavan liiketoimintaa. Yhdistyksen mukaan tämä olisi erityisesti juuri nyt mahdollista toreilla, sillä niillä on aiempaa enemmän tilaa toteuttaa väliaikaisia suurempia asiakasalueita. Lausunnon mukaan tilaa

on tarjolla tänä kesänä tavallista enemmän tapahtumien peruuntumisesta johtuen. Jatkossa asiakasterasseille ei kuitenkaan olisi samassa mittakaavassa ja samoilla paikoilla tilaa vastaavasti tarjolla. Siksi lausunnon mukaan pitempiaikaiset linjaukset olisi hyvä tehdä vasta kokeilukauden 2020 jälkeen.

Yhdistyksen mukaan Helsingin terassiuutiset ovat herättäneet kiinnostusta myös Kuopiossa ja selvityksen alla on parhaillaan neljän ravintolatoimijan yhteinen asiakasalue Kauppatorille.

Lausunnossa olevan yhdistyksen ehdotuksen mukaan tällöin jokaisen toimijan oma asiakasalue olisi max. 150 m² - 300 m² ja koko terassialueen maksimi yhteispinta-ala 750 m² (+ myyntikalusto, asiakas-wc:t ja käsienpesupisteet). Lausunnossa terassialueella tarkoitetaan rajattua asiakastilaa, ei välttämättä fyysisesti rakennettua terassikokonaisuutta. Yhdistyksen mukaan kauppatorilla asiakasalueen koko muodostuisi korkeintaan viiden toimijan á 150 m²:n kokoisesta myyntialueesta, mutta alue voi toteutua pienempänäkin (riippuen toimijoiden kiinnostuksesta ja tilantarpeesta).

Alla on karttaleike lausuntoon liitetystä suunnitelmasta.

Lausunnon mukaan satamatorilla vastaavanlainen kokeilu olisi myös mahdollinen, sillä torin kauppiaiden toimintaa vaikeuttaneita suur tapahtumia ei tänä vuonna järjestetä. Yhteinen anniskelualue voisi yhdistyksen mukaan rakentua alueelle samanlaisella periaatteella kuin Kauppatorilla, keskeisinä asioina yhteinen, toimijoiden määrän mukaan koostuva asiakasalue sekä muut lausunnossa mainittavat kriteerit.

Lausunnossa todetaan, että pitkällä tähtäimellä yhdistyksen kanta anniskelun laajentamiseen on positiivinen edellyttäen mm., että anniskelulupa on harkinnanvarainen ja laadukas ruokatarjonta on aina keskiössä luvan

myöntämistä harkittaessa. Yhdistyksen mielestä luvan hakijan tulee olla tasokas ruokaravintola, jolla on näyttöä laadukkaasta ja luotettavasta toiminnasta.

Lausunnossaan yhdistys ehdottaa anniskelulupaharkinnan tekemistä jatkossa laajennetussa toritoimikunnassa, jossa vaikuttaisi nykyisen toritoimikunnan (kaupungin, yhdistyksen ja kunnossapidon edustajien) lisäksi myös poliisin, AVI:n ja terveystieteiden edustajat. Anniskeluluvat voitaisiin lausunnon mukaan mitoittaa esimerkiksi määrittämällä yläraja anniskelualueen koolle ja toimijoiden vähimmäismäärälle. Vaatimuksena toimijoille voisi hyvin olla myös lapsiystävällinen tarjonta (huomioitu ruokalistassa ja myyntialueella). Myyntiaika päättyisi torisäännön mukaisesti viimeistään klo 22.

Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdistys ry kannattaa kaupunginosatorien ja puistoalueiden anniskeluoikeuksien myöntämistä tasokkaille ruokaravintoloille kesäkaudeksi. Lausunnon mukaan toimintamalli voisi olla sama kuin kauppa- ja satamatorilla ja myyntitoiminta rajautua klo 22 saakka.

Koko perheen tapahtumien osalta yhdistys toteaa lausunnossaan, että nykyiset ruoka- ja urheiluteematapahtumat ovat osoittaneet, että anniskelu on yhdistettävissä myös koko perheen tapahtumiin ilman, että se aiheuttaa merkittävää haittaa muille käyttäjryhmille tai järjestyshäiriöitä. Yhdistys toteaa mm., että aluerajaukset, aikataulut ja ohjelman suunnittelu auttavat sovittamaan koko perheen tapahtuman ja anniskelun luontevasti yhteen.

Mahdollisina anniskelun laajentamisen hyötyinä lausunnossa todetaan ravintolatoiminnan parempi kannattavuus, uusien toimijoiden sijoittuminen torialueille, katuruokatapahtumien yhteisöllisyyden vakiintuminen osaksi normaalia toritoimintaa, alueen vetovoimaisuuden kasvu ja elävyyden tukeminen, uudenlaisen kaupunkikulttuurin ja torikulttuurin syntyminen, uusien asiakasryhmien houkuttelemisen (nuoret aikuiset) perinteisille kaupapaikoille.

Anniskelun laajentamisen mahdollisina haittoina yhdistys tuo esiin järjestyshäiriöt, alkoholituotteiden roolin ylikorostuminen tarjonnassa ja alkoholituotteiden hintakilpailun. Lausunnossa todetaan, että hyötyjen ja haittojen realisoituminen selviäisi kokeilun myötä.

Lausunnossa on ravintola-alan edustajan kuvaus anniskelun merkityksestä ruokaravintoloille. Lausunnon todetaan mm., että kausiravintoloiden liikevaihdosta jopa puolet syntyy anniskelumyynnistä. Ympärivuotisen ravintolatoiminnan (ala carte) osalta vastaava luku on noin 30 %.

Lausunnossaan yhdistys mm. vastaa myöntävästi kysymykseen, että voiko kaupungin strategiaa sovittaa yhteen yhdistyksen esittämiin linjauksiin. Lausunnon mukaan Kuopio pyrkii profiloitumaan yrittäjäystävällisenä kaupunkina, jossa on lupa tehdä toisin ja arvioida kriittisesti myös vakiintuneita toimintatapoja. Lisäksi todetaan kesän 2020 tilanteen vaativan mm. kokeilemista ja rohkeutta kyseenalaistaa aiempia toimintatapoja.

Ehdotus periaatteiksi

Lausuntojen pohjalta kaupunkirakennelautakunnalle on valmisteltu esitys kokeiluluontoisista määräaikaisista periaatteista, jotka koskevat alkoholin

anniskelua varten annettavia maanomistajan suostumuksia. Anniskelua ei sallittaisi kaupunginosatoreilla eikä puistoissa, vaan pyrittäisiin keskittämään kauppatorille. Anniskelu mahdollistettaisiin alkoholilainsäädännön perustuvalla tavalla asettamalla kuitenkin suostumuksiin kellonajat, milloin anniskelua voidaan harjoittaa.

Puistoalueilla ei jo olevien anniskelualueiden lisäksi kuitenkaan sallittaisi uusia anniskelualueita, koska se voisi rajoittaa puistoalueiden käyttöä yleiseen liikkumiseen ja virkistäytymiseen. Anniskeluun ei annettaisi suostumuksia kaupunginosa- eikä maaseututoreille, koska anniskelu niillä hajauttaisi anniskelua ja vaikeuttaisi valvontaa. Puistoalueilla ja katualueilla jo olevia terasseja voisi kuitenkin laajentaa, jos tila riittää ja laajennus voidaan turvallisesti toteuttaa eikä laajentaminen aiheuta vähäistä enempää haittaa alueen yleiselle käytölle.

Kauppatorilla ja satamatorilla järjestettävissä tapahtumissa noudatettaisiin kaupungin ja Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdistys ry:n välisen maanvuokrasopimuksen ehtoa, joka koskee anniskelua. Anniskeluoikeuksia tarvitsevat tapahtumat päätettäisiin toritoimikunnassa tapauskohtaisen harkinnan perusteella.

Alkoholilainsäädännön mukaan valvontaviranomainen voi asettaa anniskeluluvulle ehtoja sekä valvoo anniskelua ja tarvittaessa puuttuu siihen. Kauppatoria koskevan määräaikaisen kokeilun perusteella asiasta saadaan kokemuksia, joiden perusteella asiaa voidaan linjata myöhemmin pidempiaikaisesti.

Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdistys on lausunnossaan esittänyt, että kauppatorille muodostettaisiin joidenkin yritysten yhteinen isompi asiakasalue anniskelua varten. Tapahtumat on peruttu, joten kehittämissyhdistyksellä olisi tarjota tilaa tätä varten. Kynnyskysymyksenä on anniskelulupien saaminen, koska kaupunki on rajannut niiden määrän torilla kolmeen ja kaikki ovat käytössä.

Asian tarkempi selvittäminen on perusteltua ravintola-alan epävarman tilanteen vuoksi. Lisäksi esitetyllä tavalla voidaan anniskelua saada keskiteykiksi ja saada kauppatorille lisää elämää. Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että isommalle yritysten yhteiselle asiakasalueelle voidaan antaa maanomistajan suostumus anniskelulle edellyttäen, että asiakasalue voidaan sovittaa yhteen torin muun toiminnan kanssa ja että asiakasalueella tarjotaan myös ruoka-annoksia. Samoilla perusteilla suostumuksia anniskeluun voitaisiin myöntää myös muulle kauppatorin alueelle ja kauppatoria ympäröiville kävelykaduille.

Kuopion Yrittäjät ry on lausunnossaan esittänyt vuokrien poistamista asiaan liittyviltä yrittäjiltä. Kauppatorin osalta myyntipaikkavuokrat kuitenkin perii Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdistys ry kaupungin ja yhdistyksen välisen maanvuokrasopimuksen perusteella. Kaupungin perimien maanvuokrien osalta koronavirustilanteen perusteella annettavista vuokrien huojennuksista on valmisteilla erillinen päätösesitys kaupunkirakennelautakunnalle. Uusille terasseille ei tasapuolisuussyistä voi antaa vapautusta maanvuokrista.

Vaikutusten arviointi

Päätösesityksellä ei ole ilmastovaikutuksia. Ravintola-alan yrityksiin anniskeluoikeuksien lisääminen tai laajentaminen vaikuttaa positiivisesti ja liikevaihtoa lisäävästi. Anniskelun lisäämisellä on haittavaikutuksia, joita on kuvattu tarkemmin lausunnoissa.

Eesitys

Esitän kaupunkirakennelautakunnalle seuraavia periaatteita kaupungin omistamilla maa-alueilla tapahtuvaa alkoholin anniskelua varten annettaviin maanomistajan suostumuksiin:

Kauppatori

Kauppatorille pyritään muodostamaan Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys ry:n tarkoittama laajempi anniskelualue seuraavin alla luetelluin edellytyksin ja ehdoin. Lisäksi kauppatorilla olevien anniskelualueiden laajentamiseen ja tarvittaessa uusien perustamiseen voidaan antaa suostumus alla olevien edellytyksin ja ehdoin.

- Anniskelualueen on sovittava yhteen muun toritoiminnan kanssa.
- Suostumuksen käsittely edellyttää torisäännössä ohjeistetun suunnitelman ja hakemuksen tekemistä.
- Anniskeluun annettavan suostumuksen edellytyksenä on, että anniskelualueella tarjotaan ruoka-annoksia.
- Anniskelua harjoittavilla yrityksillä on oltava kokemusta ravintolotoiminnasta ja anniskelusta.
- Suostumukset anniskeluun annetaan siten, että anniskelu puolikiinteiden myyntipaikkojen terasseilla päättyy kello 22 ja muilla terasseilla ja anniskelualueilla anniskelu päättyy kello 20.
- Tapahtumien suhteen noudatetaan maanvuokrasopimuksen ehtoa anniskelusta eli anniskeluoikeutta tarvitsevat tapahtumat päätetään toritoimikunnassa.
- Torisäännössä olevia ehtoja on noudatettava.
- Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston ja terveysviranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä.
- Näillä ehdoilla ja periaatteilla suostumuksia anniskeluun voidaan antaa myös kauppatoria ympäröiville kävelykaduille edellyttäen, että anniskelualue voidaan sovittaa yhteen katualueiden muun käytön kanssa.

Suostumukset voidaan myöntää maaomaisuuden hallintapalveluiden viranhaltijoiden viranhaltijapäätöksinä tapauskohtaisen harkinnan perusteella.

Satamatori

Tapahtumien suhteen noudatetaan maanvuokrasopimuksen ehtoa anniskelusta eli anniskeluoikeutta tarvitsevat tapahtumat päätetään toritoimikunnassa. Muilta osin periaatteet säilytetään ennallaan.

Maaseututorit, kaupunginosatorit ja vastaavat torimaiset yleiset alueet

Maaseututoreille, kaupunginosatoreille ja muille vastaaville yleisille alueille ei anneta suostumuksia anniskeluun.

Puistoalueet ja katualueet

- Puistoalueille ei anneta maanomistajan suostumuksia anniskeluun uusille anniskelualueille.

- Puistoalueilla ja katualueilla ennestään olevien anniskelualueiden laajentamiseen voidaan antaa suostumus, mikäli tila riittää ja laajennus voidaan turvallisesti toteuttaa eikä laajentaminen aiheuta vähäistä enempiä haittaa alueen yleiselle käytölle.

Esitän, että yllä mainitut periaatteet ovat voimassa vuoden 2020 loppuun saakka. Lisäksi esitän, että kuntalain 143 §:n nojalla tämä päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Lisätietoja antavat kaupungininsinööri Ismo Heikkinen puh. 044 718 5656 ja tonttipäällikkö Jarkko Meriläinen puh. 044 718 5531.

Viiteaineisto	1	4803/2020 Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys ry lausunto
	2	4803/2020 Kuopion Yrittäjät ry lausunto
	3	4803/2020 Poliisin lausunto Kuopion kaupungille
	4	4803/2020 Sosiaalityön päällikön lausunto
	5	4803/2020 Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen ehkäisevän päihdetyön lausunto
	6	4803/2020 ISAVIn lausunto Kuopion kaupungille 02062020

Valmistelija

Jarkko Meriläinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5531

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy kiinteistöjohtajan esityksen.

Päätös

Ismo Apell puheenjohtaja Alekski Eskelisen kanttamana esitti, että kauppatorilla kaikkien osalta anniskelu on sallittu klo 22 saakka. Lisäksi Ismo Apell puheenjohtaja Alekski Eskelisen kannattamana esitti, että myös sata-matorille sallitaan anniskelulupien hakeminen samoilla ehdoilla kuin kauppatorilla.

Ismo Apellin tekemät ehdotukset hyväksyttiin yksimielisesti.

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Kaupunkirakennelautakunta

Pöytäkirja

17.06.2020

9/2020

12 (12)

152 §